

[Hem](#) > France

Grundutbildning för domare och åklagare i EU

Innehåll inlagt av
Frankrike

Frankrike

Allmän beskrivning

Den nationella domarhögskolan (*École nationale de la magistrature*, ENM) är den enda institution som utbildar domare och åklagare för allmänna domstolar. För att bli domare eller åklagare (yrkesdomare eller *magistrat*) vid de allmänna domstolarna är grundutbildningen obligatorisk.

ENM utbildar olika kategorier av personer; utbildningens längd beror på hur de rekryteras.

ENM:s strategi består av olika kompletterande undervisningsformat, främst mindre studiegrupper som arbetar under en handledare.

Studiegruppsformatet är uppbyggt av små grupper som studerar tematiska moduler baserade på övningssituationer. Studiegrupperna består av omkring 20 studenter med olika profiler och inrättas för hela den sju månader långa utbildningsperioden i Bordeaux för den centrala årskullen. Det gör det möjligt för utbildarna att ge gruppen ett effektivt ledarskap och skräddarsydd individuell vägledning, med interaktivitet i centrum för undervisningsmetoden.

Dessutom får studenterna utbildning genom lektioner eller föreläsningar i aulan, tematiska workshoppar, övningssituationer och simulerade förhandlingar, debatter och rundabordssamtal, skriftliga uppgifter och onlineinläring.

Det finns 25 permanenta utbildare (utbildningssamordnare) vid skolan i Bordeaux. Av dem är 23 yrkesdomare som är utstationerade till ENM i högst sex år och därmed kan tillhandahålla undervisning som återspeglar verklig yrkespraxis vid domstolen. En direktör för kanslitjänster vid domstolarna och en samordnare för språkundervisning kompletterar utbildningsgruppen. Utbildningssamordnarna är placerade inom en av åtta utbildningssektorer och tillhandahåller sakkunskap, övervakar framställningen av utbildningsmaterial och undervisar eller organiserar undervisningen vid utbildningstillfällena.

Dessutom finns omkring 50 medarbetare som regelbundet bistår skolan i studiegrupper och simulerade förhör vid sidan av arbetet som yrkesdomare. Andra yrkesutövare anlitas också, däribland advokater, läkare, lärare och forskare. Varje år delar fler än 750 personer med sig av sin expertis inom juridik, historia, sociologi, psykologi, psykiatri, rättsmedicin och kriminologi.

Utbildningen av framtida domare och åklagare är inriktad på att lära ut praxis relaterad till det yrke och de funktioner som de kommer att utföra, t.ex. avfatta domar och åtal, genomföra rättsliga förhör, leda förhandlingar eller vidta åtgärder som krävs för att driva ett civilrättsligt eller straffrättsligt mål framåt. Det innebär att 70 % av utbildningen består av praktiktjänstgöring, varav den största delen görs vid en domstol. Dessa heltidsplaceringar är nödvändiga för att ge praktisk utbildning i domares och åklagares uppgifter genom att vara en del av den framtida arbetsmiljön. De står under tillsyn av en yrkesdomare vid domstolen, som har rollen som praktikhandledare, och samordnas av en chef vid praktikcentrum.

Praktikanterna har status som yrkesdomare och statstjänsteman. Så snart de har utsetts inträder de i

domstolsväsendet och svär en tystnadsed gällande handlingar som kommer till deras kännedom. Utbildningen är betald och de åtar sig att tjäna den franska staten i minst tio år.

Tillträde till grundutbildningen

För att bli antagen till domstolsväsendet måste de framtida domarna klara ett konkurrensutsatt prov eller ett urvalsförfarande baserat på kvalifikationer eller ansökningshandlingar. De olika tillträdesvägarna till ENM innebär att kandidater med olika akademisk och yrkesmässig bakgrund kan rekryteras. Denna mångfald av bakgrunder garanterar att det franska samhället representeras på ett rättvisande sätt.

Antalet platser som finns tillgängliga vid varje konkurrensutsatt prov fastställs årligen av justitieministeriet utifrån det beräknade behovet av domare och åklagare, med hänsyn till budgetbegränsningar.

Varje år genomför ENM tre konkurrensutsatta inträdesprov samt ytterligare ett konkurrensutsatt prov.

- Det första provet är öppet för studenter med en magisterexamen eller motsvarande som är 31 år eller yngre. Det har flest sökande.
- Det andra är öppet för statstjänstemän med fyra års tjänstgöringstid som är 48 år och fem månader eller yngre den 1 januari det år då provet genomförs. Det tredje är öppet för personer med åtta års yrkeserfarenhet inom den privata sektorn, eller som innehar ett förtroendeuppdrag. Provet är detsamma för dessa kategorier.
- Det kompletterande konkurrensutsatta provet är till för personer som är över 35 år och har minst sju års yrkeserfarenhet.

Förberedande studier för det första konkurrensutsatta provet

ENM har inrättat förberedande studier för lika möjligheter i syfte att främja mångfald i rekryteringen och stödja förtjänta och motiverade kandidater från mindre gynnade förhållanden. Varje år förbereds studenter i fem klasser inför det första konkurrensutsatta provet för antagning till ENM.

Rekrytering av domaraspiranter på grundval av kvalifikationer

Detta rekryteringssätt gäller endast personer mellan 31 och 40 år med sådan erfarenhet inom juridik, ekonomi, humaniora eller samhällsvetenskap som kvalificerar dem för rättskipande uppgifter och som innehar kvalifikationer relaterade till yrkesmässig status.

Inträdesvillkoren är: urval av en befodringskommitté på grundval av en akt som har sammanställts av riksåklagaren vid appellationsdomstolen på kandidatens bosättningsort.

Direktrekrytering

Innehavare av en så kallad Masterexamen 2 vars yrkeserfarenhet särskilt kvalificerar dem för rättsväsendet får rekryteras direkt utan att behöva genomgå ett konkurrensutsatt prov. De måste ha minst sju års yrkeserfarenhet för att rekryteras till den andra lönegraden (lägsta ålder: 35) och minst 15 års yrkeserfarenhet för att rekryteras till den första lönegraden.

Inträdesvillkoren är: rekrytering på grundval av ansökningshandlingar som skickas till justitieministeriet, som vidarebefordrar ärendet till en kommitté. Kommittén kan kräva att kandidaten fullgör en prövotid på högst sex månader vid domstol innan den avger sitt yttrande. Prövotiden anordnas av ENM och en bedömningsrapport utfärdas. Efter prövotiden intervjuas kandidaten av den instans som ansvarar för att godkänna och rangordna domarkandidater. Den avger sedan ett yttrande om deras lämplighet att utöva rättskipning. Sedan avger kommittén sitt slutliga yttrande om kandidaten.

Grundutbildningens format och innehåll

Grundutbildningens längd varierar beroende på hur kandidaterna rekryteras.

Den längsta perioden är sammanlagt 31 månader vid ENM med perioder av praktisk utbildning på arbetsplatsen som varvas med studier vid ENM i Bordeaux. Detta utbildningsformat är avsett för studenter som rekryteras

genom den första typen av konkurrensutsatt prov (externa kandidater), den andra typen (statstjänstemän), den tredje typen (åtta års erfarenhet inom den privata sektorn) och studenter som rekryteras på grundval av kvalifikationer (tidigare advokater och personer med doktorsexamina eller andra kvalifikationer inom juridik). De första två åren av detta program (allmän utbildning) är gemensam för alla domarkandidater. De får utbildning i yrkets grundläggande, icke-tekniska färdigheter, aspekter av arbetsmiljön som de behöver känna till för att utföra de flesta funktionerna samt grundläggande yrkestekniker som är gemensamma för de olika befattningarna. Under den perioden genomgår domarkandidaterna ett antal praktiktjänstgöringar, främst vid domstol, där de tillämpar yrkets gemensamma tekniker och praxis.

De sista sex månaderna av utbildningsprogrammet ägnas åt specialisering för den befattning som domarkandidaten har valt för sin första tjänst. Förberedelseperioden för den första tjänsten börjar med teoretisk utbildning vid ENM där kandidaten mer ingående studerar yrkesteknik och omfattning för den befattning han eller hon har valt. Sedan genomgår han eller hon en slutlig arbetspraktik vid domstol för att förbereda sig inför anställningen. Denna slutliga arbetspraktik bör göra det möjligt för kandidaterna att vara helt operativa när de tillträder en tjänst.

För schemat, se [här](#).

Utbildningsprogrammet för kandidater som rekryteras direkt eller via det kompletterande konkurrensutsatta provet – som alla har mer än sju eller femton års yrkeserfarenhet – är kortare, men bygger också på studieperioder i Bordeaux varvat med yrkespraktik. Dessa kandidater genomgår en månads utbildning i Bordeaux innan de påbörjar en 4-5 månader lång praktiktjänst vid domstol. Dessutom får de som klarade det kompletterande konkurrensutsatta provet genomgå ytterligare en arbetsplacering efter att ha valt sin första tjänst.

Avslutande av grundutbildningen och kvalificeringsprocessen

Bedömning

Bedömningar görs under hela grundutbildningen för domare och åklagare och detta gäller hela utbildningsprogrammet, studieperioder såväl som praktikperioder. Syftet är att bedöma i vilken utsträckning deltagarna har förvärvat yrkets grundläggande färdigheter och behärskar de tekniker som är kopplade till varje befattning. Bedömningen vid ENM sker i form av fortlöpande bedömning samt prov i slutet av studieperioderna och efter avslutade praktikperioder vid domstol.

Bedömning av praktik görs av yrkesdomarna som är utstationerade till skolan och fungerar som regionala utbildningssamordnare. Dessa utstationerade domare är placerade lokalt i tolv rättsliga regioner som består av flera appellationsdomstolar; de utgör en länk mellan ENM och domstolarna. De anordnar yrkespraktik för domarkandidaterna, handleder dem och bedömer dem under praktikperioderna.

När utbildningen är avslutad avger panelen som ansvarar för godkännande och rangordning av domarkandidater ett yttrande om varje kandidats lämplighet att utöva rättskipning efter att ha lämnat skolan. Detta görs efter att ha intervjuat kandidaterna och inhämtat ett motiverat yttrande från direktören på grundval av rapporter från den regionala utbildningssamordnaren och chefen för placeringscentrum. Kandidater som anses vara lämpade att utöva domar- och åklagarämbetet påbörjar sedan den sista delen av sin utbildning innan de tillträder en tjänst vid domstol, nämligen den förberedande utbildningen för första tjänsten.

Första utnämningen

Med hjälp av slutprovet, som fastställer lämplighet och rangordning, upprättas en förteckning enligt meriter. På grundval av denna väljer de framtida yrkesdomarna sin första tjänst från en förteckning som upprättas av justitieministeriet. När de har slutfört sin förberedande utbildning inför tjänsten utnämns de till domare eller åklagare vid den domstol de har tilldelats. De svär sedan en ed som yrkesdomare och utnämns till sin första befattning genom ett presidentdekret, efter samråd med högsta domstolsrådet.

Efter avslutad grundutbildning kan kandidaterna utses till en av åtta möjliga befattningar (med undantag för dem som har avlagt det kompletterande konkurrensutsatta provet vars första utnämning endast får vara som domare eller ställföreträdare för åklagare):

- Domare (*juge*).
 - Domare i skyddstvister (*juge des contentieux de la protection*).
 - Undersökningsdomare (*juge d'instruction*).
 - Domare i ungdomsdomstol (*juge des enfants*).
 - Domare för verkställighet av domar (*juge de l'application des peines*).
 - Ställföreträdare för allmän åklagare (*substitut du procureur de la République*).
 - Ställföreträdare för riksåklagare (*substitut placé auprès du procureur général*).
 - Domare som rapporterar till första ordföranden för en appellationsdomstol (*juge placé auprès du premier président*).
-

■ Senaste uppdatering: 19/05/2026

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.